N°. 2082. 1854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG, 27 FEBRUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Vereeniging: REGT VOOR ALLEN.

De *Vereeniging* stelt aan de Kiezers der Hoofdstad voor, bij de aanstaande verkiezing, op Dingsdag 28 Februarij e. k., van twee leden voor de Provinciale Staten van Noord-Holland, hunne stemmen uit te brengen op de Heeren:

JACOB SPENGLER EN
Mr. J. A. JOLLES.

Namens de Vereeniging,
P. VAN CRANENBURGH,
Prezident.
L. J. ALBERDINGK THIJM,
Sekretaris.

AMSTERDAM, 25 Februarij.

De Fransche *Moniteur* heeft eene te opmerkelijke manier, om de Europeesche groote Mogendheden gerust te stellen omtrent de toekomstige gebeurtenissen, dan dat daarop de aandacht niet moet worden gevestigd.

Wij hebben gisteren medegedeeld eene verklaring van de Fransche *Staats-Courant*, waarvan het slot aldus luidt:

»Het is mitsdien de eerste pligt van 't gouvernement, om loyaal aan hen te verklaren, die van de tegenwoordige omstandigheden zouden willen gebruik maken, om, hetzij in Griekenland, hetzij in Italië oproer te verwekken, dat zij zich daardoor in regtstreeksche oppositie tegen de belangen van Frankrijk zouden stellen." Tot dusverre klinkt dit naar genoegen. Maar de verklaring heeft een staart, en die staart heeft iets van den visch-staart, waarop de schoone vrouwengestalte van den latijnschen dichter ten einde loopt. Zij eindigt met de verzekering, dat het gouvernement »*niet zou dulden,* »*indien de Fransche en Oostenrijksche vlaggen zich in* »*het Oosten vereenigden*, dat men zou arbeiden om op de Alpen te scheiden."

Die voorwaardelijke toezegging is beteekenend. Men behoeft niet scherp toe te zien, om daarin liever eene bedreiging dan eene geruststelling te vinden.

Het Fransche gouvernement zal niet dulden, dat de Fransche en Oostenrijksche vlaggen op de Alpen worden gescheiden, *indien* zij in het Oosten vereenigd zijn. Maar *indien* Oostenrijk neutraal blijft, dat is, zijne vlag niet met die van Frankrijk vereenigt tegen Rusland, wat dan? Zal dan de Fransche regering het toezien en dulden, [illegible] en daartoe aansporen misschien, dat de revolutie in Italië den kop opsteekt en Oostenrijk laat boeten voor zijne neutraliteit in het Oostersch geschil?

De Parijsche nota wacht zich wel van dat uitdrukkelijk te zeggen; en toch, die 't er niet in leest, moet blind zijn.

Wij hebben herhaaldelijk gewezen op het gevaar, dat de begonnen oorlog al ligtelijk kan worden overgebragt uit het Oosten naar het Westen! Wij konden den schijn hebben van te donker te zien. Welnu, de omstandigheden hebben zich gehaast om het op eene officieele wijze duidelijk te maken, dat wij niet overdrijven.

Met der daad, als groote Mogendheden, gelijk Frankrijk, Engeland en Rusland in oorlog zijn, dan stijgen hunne eischen en klimmen hunne prikkelbare eer en heerschzucht naarmate de belangen, die op het spel staan, en de moeijelijkheden, waarmede zij te kampen hebben, grooter worden. De Fransche *Moniteur* levert daarvan nu reeds een voorbeeld, en laat voorzien wat de toekomst baren zal, als de strijdkrachten voor goed handgemeen zullen zijn. Behalve nog dat men in beschouwing moet nemen de onvoorziene omstandigheden, die door niemand kunnen worden beheerscht, en ten tijde van oorlog, alle menschelijke voorzigtigheid beschamen.

Indien dan ook al het gerucht, 't welk de buitenlandsche bladen heden aanbrengen, zich mogt bevestigen, dat Oostenrijk geneigd is om zich bij de Westersche mogendheden in gezamenlijke militaire handeling aan te sluiten, dan zou daardoor eene kans te meer zijn ontstaan, om den oorlog binnen de Oost te beperken en spoedig te eindigen. Nogtans, men mag zich niet al te zeer vertrouwen aan het loopend gerucht, dat allezins bevestiging behoeft, noch aan de gunstige gevolgen, die men daaruit zou willen afleiden.

Wij hebben gisteren de aandacht van onze lezers gevestigd op de merkwaardige verklaring van den *Nederlander*, waarvan wel nota mag genomen worden, op de verklaring, dat de »vrienden" »op de openbare gemengde school noch proselytisme, noch zijdelingschen invloed willen." Zij willen slechts, »dat het onderwijs in *Bijbel en Volkshistorie* binnen afzonderlijke uren voor die scholieren, wier ouders daarop prijs stellen, worde beperkt."

Na deze merkwaardige verklaring opgenomen te hebben, zeiden wij, dat thans ten minste de gelegenheid tot eene gedachtewisseling, die tot een praktiesch rezultaat zou kunnen leiden, geopend was. Laat ons wenschen, dat die verwachting door onze wederpartij niet verijdeld wordt.

Waarvan is zij afkeerig? Van hetzelfde, waarvan wij afkeerig zijn: van proselytismus en zijdelingschen invloed in de openbare gemengde school. Te dien aanzien is er dus tusschen haar en ons volkomene overeenstemming. Wanneer in 't vervolg nog, op eene der vele wijzen, waarop tot dusverre in de openbare gemengde school op katholieke kinderen proselytismus of zijdelingsche invloed geoefend werden, geijverd mogt worden tegen de Katholieke Kerk, hare bedienaren en hare geschiedenis, dan zullen wij dus, ongetwijfeld, de wederpartij gereed vinden om ons, ter bestrijding van dat kwaad, de hand te leenen.

Overeenstemming derhalve ten aanzien van hetgeen in de openbare gemengde school *niet* gewild wordt!

Bestaat echter die overeenstemming reeds ten aanzien van hetgeen in de openbare gemengde school *wel* gewild wordt? Laat ons zien.

Wat wil de wederpartij?

Zij vordert: »beperking van het onderwijs in *Bijbel en Volkshistorie* binnen afzonderlijke uren voor die scholieren, wier ouders daarop prijs stellen."

Zij eischt derhalve niet, dat dit onderwijs gegeven worde in den gewonen schooltijd, aan alle kinderen; maar binnen afzonderlijke uren voor eene bepaalde kategorie van scholieren.

Op de vraag, of dan dien eisch kan toegegeven worden, moet, onzes bedunkens, met *ja* en met *neen* geantwoord worden.

Ten aanzien van het onderwijs in den *Bijbel*.

Met *ja*. Wanneer »binnen afzonderlijke uren" ook alle zoodanige scholieren, wier ouders daarop prijs stellen, in de openbare gemengde school, gelegenheid krijgen tot het erlangen van een eigen, hun passend, en door daartoe bevoegde personen gegeven, onderwijs.

Met *neen*. Wanneer slechts eene kategorie van kinderen met godsdienstig onderwijs, in de school, schoon dan ook »binnen afzonderlijke uren" bevoorregt zoude worden.

Ten aanzien van het onderwijs in de *Volkshistorie*.

Met *ja*.

a. Wanneer het uitgemaakt is, dat de Volkshistorie slechts in eenen voor een aanzienlijk deel der bevolking hatelijken zin kan onderwezen worden; —

b. wanneer, in dat geval, aan al de scholieren, »binnen afzonderlijke uren" een eigen onderwijs in de Volkshistorie zal kunnen worden gegeven.

Met *neen*.

a. Wanneer, ook in de openbare gemengde school, aan de historische waarheid hulde zal kunnen worden gebragt, zonder iemands heiligst zielsgevoel te krenken;

b. wanneer de Volkshistorie, op welker kennis alle Nederlanders regt hebben, van welk regt zij zich tot geen prijs mogen laten berooven, wanneer die historie slechts, »binnen afzonderlijke uren," in de school aan enkele weinige scholieren zou kunnen onderwezen worden.

Met belangstelling zien wij de repliek op deze onderscheidingen van den *Nederlander* te gemoet.

Voor de geschiedenis van de Aprilbeweging is het noodig nota te nemen van het volgende uit de *Fakkel*. Naar aanleiding van het stuk in de *Gids* schrijft zij:

»Er is zeer veel afkeurenswaardig in zijn stuk. En toch moeten wij het toestemmen, dat in de Aprilbeweging zich mannen gemengd hebben wien men de vraag zou kunnen doen: Waartoe zijt gij hier? De houding, die *de Nederlander* zelfs tijdens die beweging nu en dan, ofschoon bedektelijk aannam, wettigt ons tot het doen van die vraag.

»'t Vergeven is iets gemakkelijks, maar het vergeten iets moeijelijks. Wij houden er ons van overtuigd, dat de man van *de Nederlander* tegen wil en dank in de Aprilbeweging is meêgesleept.. Wij houden er ons van overtuigd, dat de uitgever van dat zoo veel geruchtmakende dagblad op deszelfs eigenaar of hoofdredakteur meer invloed heeft uitgeoefend, dan aan dezen bij later inzien lief was.

»Wij weten met zekerheid, dat sommigen van de »vrienden" het adresseren aan den Koning hebben afgekeurd, ja bestreden, — en dat zij die zulks gedaan hebben nog altijd tot de »vrienden" blijven behooren.

»Wij weten met zekerheid, dat »de vrienden" onder elkander het niet in alles eens zijn, — dat er onder »de vrienden" zich bevinden, die in vele punten met ons symphatiseren.

»Wij weten met zekerheid, dat velen van de afgescheidenen op hunne zoogenaamde beschermers in de Tweede Kamer geen vertrouwen meer stellen, omdat derzelver gedrag, vooral bij de behandeling van de wet op de kerkgenootschappen, hun zeer mishaagt.

»Wij weten met zekerheid, dat bij het eigenlijk gezegde Protestantsche *volk* de heeren GROEN, GEFKEN, ELOUT en DA COSTA weinig of geen invloed meer uitoefenen, tenzij het tegen over hen mogt zijn, die deze heeren met den naam van *liberalen* goedvinden te bestempelen. Die naam beteekent bij het bedoelde *volk* ongeveer hetzelfde als patriotten, vrijgeesten, godverzakers. Zouden de genoemde heeren zulks ook weten? 't Is eene vraag."

Het blijkt overigens, dat de *Fakkel* zeer gebeten is tegen Groen en de »vrienden", die hij met geene mindere hartstogtelijkheid te lijf valt dan zij 't de Katholieken doet. Het is blijkbaar, dat hare afgekeerdheid van de »vrienden" geene andere is, dan die van het ongeloof tegen 't geloof. Men zou den »vrienden" veel vergeven, als zij slechts wilden loslaten, wat zij belijden; het geloof in de H. Drievuldigheid, met den zoendood van Christus, die God was en mensch te zamen.

De *Fakkel* heeft *een belangrijk berigt* van den volgenden inhoud:

»Het strekt ons tot een groot genoegen, dat wij aan onze lezers kunnen berigten, dat de grondslagen zijn gelegd voor een groote, voor een algemeene *Vereeniging*, die zich ten doel stelt om de zaak van het *liberale*, dat is: van het oorspronkelijke, echt Evangelische Protestantisme tegen de aanvallen van deszelfs openbare vijanden en tegen de aanslagen van deszelfs geheime belagers krachtdadig te handhaven. De vereeniging zal geen coalitie of combinatie van vreemdsoortige bestanddeelen zijn. Ook is haar devies: *'t Trouw verbond, voor Koning en Vaderland* voor *niemand* harer leden een simpele leus.

»Wij hopen in staat te zullen zijn van later *alles* bekend te maken."

Het is dan alzoo nog twijfelachtig of de nieuwe algemeene *vereeniging* van het *liberale*-protestantisme eene *openbare* of wel eene *geheime* zal zijn. — De »vrienden" zijn daarvan al vast uitgesloten.

Van daag heeft Mgr. de Bisschop van Haarlem den langdurigen en moeijelijken arbeid tot toediening van het H. Sakrament des Vormsels voor Amsterdam voltrokken in het R. K. gesticht, het Maagdenhuis. Zijne Hoogwaardigheid is na den afloop dezer laatste plegtigheid, in den namiddag naar Sassenheim weergekeerd, door de vurigste dankbaarheid van Amstels ingezetenen vergezeld.

Morgen zal in al de Katholieke kerken der hoofdstad, naar wij vernemen, een *Te Deum Laudamus* worden gezongen, om God te danken voor de in deze dagen veelvuldig geschonkene genaden.

Men schrijft ons uit 's Hertogenbosch, dd. 24 Februarij:

»Heden heeft Z. D. H. de Aartsbisschop van Utrecht en Apostoliesch administrator van het Bisdom van 's Bosch Mgr. Zwijsen, na het H. Sakrament des Vormsels toegediend te hebben in de kerk van St. Pieter alhier,

vergezeld van de Eerwaarde Heeren Kapellanen dezer stad, de Parochie-scholen bezocht, welke alle door de ijverige zorgen van den Wel-Eerw. Heer A. van den Heuvel Pastoor dier parochie zijn daargesteld; vervolgens bezocht Mgr. de kapel der Kongregatie der jongelingen van Maria's onbevlekte ontvangenis aldaar, onder het bestuur van vermelden Eerwaarden Heer Pastoor, waar alstoen de kongreganisten vergaderd waren. Z. D. H. betuigde zijne vaderlijke genegenheid, goedkeuring en tevredenheid voor deze voor den jongeling zoo nuttige en doelmatige inrigting. Eenige toepasselijke liederen werden door de zangers der kongregatie voorgedragen, waarna Z. D. H. onder blijken van voldoening, met het geven van Zijn Apostolischen zegen de kapel der kongregatie verliet.

»Zoo men van goede zijde verneemt bestaat het plan om het gebouw der kongregatie, waarin zich reeds cirka 120 jongelingen hebben vereenigd en zij het godsdienstige en maatschappelijke zoo nuttiglijk ondervinden merkelijk te vergrooten."

De *Grondwet* meldt:

»Wij hebben aan de *Arnh. Courant* het berigt ontleend, dat Jhr. R. L. van Andringa de Kempenaer door Keizer Napoleon zou zijn benoemd geworden tot kapitein van een korps *étrangers*, met bestemming om in Turkije den oorlog mee te maken.

»Van eene andere, doorgaans wel onderrigte zijde, vernemen wij, vooreerst, dat een zoodanig korps van *étrangers* niet bestaat; en ten tweede, dat Jhr. R. L. van Andringa de Kempenaer, als door de hooge erfgenamen van wijlen Z. M. Willem II daartoe in staat gesteld, deze week over Londen en Liverpool naar Noord-Amerika is vertrokken, om daar verder te verblijven."

Heden heeft de Hooge Raad uitspraak gedaan in zake A. Hansen, tegen de mede-erfgenamen van wijlen Z. M. Koning Willem II. De Raad heeft den eischer niet ontvankelijk verklaard, o. a. op grond, dat hij vorderende een afschrift (expeditie) van het testament door Z. M. Koning Willem I, Graaf van Nassau, voor den notaris C. J. Schiefbaan verleden, daartoe niet bevoegd is, uithoofde een partikuliere legataris het regt niet heeft te vorderen een afschrift van eene uiterste wilsbeschikking, omdat dit niet alleen zijne actie zou kunnen bevatten, maar ook andere zaken, waaraan hij geheel vreemd is en ook nog niet door den eischer is opgegeven, welk gebruik hij van dit afschrift zoude wenschen te maken

---

Luidens het verslag der kommissie, uitgebragt in de zitting der Tweede Kamer van 21 Februarij jl., over het postverdrag, den 18 Sept. 1853 tusschen Nederland en Hannover gesloten, is gebleken, dat dit verdrag bijna woordelijk overeenstemt met het postverdrag, twelk den 26 Jan. 1851 tusschen Nederland en Pruissen is aangegaan. Die overeenstemming tusschen de beide verdragen is een noodzakelijk gevolg van de omstandigheid, dat Hannover, even als Pruissen, deel maakt van de groote Duitsch-Oostenrijksche postvereeniging. In de grondslagen van beide verdragen kon dan ook geen verschil bestaan. Al wat dus betreft de bepaling van het internationale port der brieven, hun gewigt, het transit der geslotene brievenmalen, de afrekening tusschen beide post-administratiën, enz. is op volmaakt, gelijken voet geregeld in beide verdragen. De weinige afwijkingen, die in het Hannoversche verdrag zijn opgemerkt, betreffen zaken van ondergeschikt belang, of bijzonderheden, die, met het oog op de verschillende geografische ligging van de beide landen, waarmede werd gehandeld, en op het daaruit ontstane verschil van betrekkingen en belangen in hetgeen de posterijen betreft, in het eene geval anders dan in het andere geregeld dienden te worden.

De Minister van Financiën *ad interim* heeft den 14 dezer vastgesteld de 223e Staats-loterij, die bestaan zal uit 20,000 loten, 10.000 prijzen en 2 premiën. De kollekte zal geopend worden op Maandag 20 Maart en gesloten op Zaturdag 1 April 1854. De trekking van de eerste klasse zal aanvangen op 18 April en de laatste nommers zullen wordeu getrokken op 7 Julij 1854.

Men meldt uit Gorinchem, dat de lust, om naar Noord-Amerika te verhuizen, zich in die streken weder vertoont. 50 of 60 personen te Herwijnen, meest allen tot de Christelijk Afgescheidenen behoorende, maken zich gereed naar de Vereenigde Staten te vertrekken.

(*Grondwet.*)

's GRAVENHAGE, 24 Febr. Men heeft deze week de werkzaamheden voor de kunstmatige vischteelt in de vijvers van het huis ten bosch hervat. Reeds zijn daartoe eenige bakken geplaatst.

— De Burgemeesters van Nieuw Hellevoet en Capelle op den IJssel hebben bekend gemaakt, dat de kermissen binnen die gemeente zijn afgeschaft.

Men verzekert dat de onthulling van het standbeeld van wijlen Z. M. Willem II eerstdaags plaats hebben zal.

— In deze residentie zijn aangekomen en aan het *Hôtel Paulez* afgestapt de heer H. A. Apkaeo, adjudant van Z. M. den Keizer van Rusland, en de heer Alex Panarataff, officier van de Russische marine.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 23 Febr. De *Moniteur* behelst het keizerlijk dekreet, waarbij alle beschikbare soldaten der ligtingen van 1849 en 1850 worden opgeroepen.

— Bij voortduring is alhier het oog op Oostenrijk gevestigd, wijl men voorziet dat dit rijk eene geheel andere houding zal aannemen in de Oostersche quæstie dan zulks tot heden toe het geval was. De oproerige bewegingen die zich onder de Grieksche bevolking van Turkije openbaren, doen Oostenrijk te regt vreezen, dat die bewegingen zullen overslaan tot een Slavonischen opstand, welke in de hoogste mate nadeelig op Oostenrijk zou terug werken. Door deze bedenkingen geleid, zou het Weener kabinet geneigd zijn om zich naauwer aan te sluiten met de westersche mogendheden. Het *Journal des Débats* beweert zelfs dat er een voornemen zou bestaan om het verbond tusschen Frankrijk, Engeland en Turkije mede te onderteekenen. Volgens datzelfde blad, zou de verwerping der laatste voorstellen aan graaf Orloff medegedeeld, en waarop het antwoord reeds te Weenen is ingekomen, niet weinig bijdragen, om het bovengenoemde besluit ten uitvoer te leggen. Echter wil Oostenrijk nog voor een tijd lang zijn onzijdigheid bewaren.

— Men spreekt bij voortduring er van dat de Fransche bezetting te Rome naar het Oosten zal gezonden en vervangen worden door Spaansche soldaten.

— Het vertrek van prins Napoleon moet thans bepaald zijn op 20 Maart. Hij zal het bevel voeren over een der divisiën van het expeditie korps.

— Men vreest te Parijs voor oproerige manifestatien ter gelegenheid der verjaring van de Februarij-revolutie. Reeds zijn er belangrijke arrestatien gedaan.

— Het eskader, dat den 7 dezer van Brest is vertrokken was den 17 Gibraltar gepasseerd.

— De *Moniteur* behelst een brief van Omer-pacha, gedagteekent Schumla 17/29 Jan., welke bijzonderheden behelst nopens het gevecht, dat tusschen de Russen en Turken bij het dorp Tzitati, eenige uren van Kalafat, heeft plaats gehad. Dit gevecht duurde drie uren en eindigde met de nederlaag der Russen die geheel uit het dorp verdreven werden, terwijl de straten met dooden als overdekt waren; een half bataillon Russen werd bij die gelegenheid geheel in de pan gehakt. Te gelijkertijd werd een ander Russisch korps, dat de Turksche reserve wilde aantasten na een gevecht van anderhalf uur mede verslagen. Het verlies der Turken bedroeg 300 dooden en 700 gekwetsten, terwijl dat der Russen op 3000 dooden geraamd wordt, waaronder 4 kolonels, 3 bataillonschefs en minstens 60 officieren.

In dezen brief komt eene opgave voor van de Russische strijdkrachten aan den Donau; volgens deze bestaan zij uit: het korps van Dannenberg sterk 30,000 man; dat van Luders, sterk 28,000 man; het korps van Osten Sacken 25000 man en een divisie kavallerie van 4000 man; totaal 87000 man. Van deze troepen moeten er afgetrokken worden 10000 zieken; terwijl ten opzigte van het korps van Luders gezegd wordt, dat eene divisie van dat korps zich in den Kaukasus bevindt en meer dan eene divisie van het korps Osten Sacken in Bessarabie is.

— Het weigerend antwoord van den keizer van Rusland is den 13 Febr. te Konstantinopel bekend geworden.

— De gekombineerde vloot bevindt zich in den Bosphorus.

— De geheele Russische vloot is te Sebastopol binnengeloopen.

— Het Turksche konvooi met krijgsbehoeften en levensmiddelen, is onder geleide van Fransche en Engelsche oorlogschepen, te Varna aangekomen.

— De insurrektie in Epirus erlangt hoe langer hoe meer een dreigend aanzien. Het garnizoen van Chalcis is met de daar bewaarde gevangenen, gedeserteerd. Er zijn versterkingen naar de grenzen gezonden. De direkteur van politie is, ten gevolge der reklamatiën van Turkije, van zijn post ontzet.

— Het bevel om de troepen in te schepen is te Toulon ontvangen. Al de noodige maatregelen daartoe zijn reeds getroffen. De *Asmodée* is reeds vertrokken met drie regimenten uit Algerie.

MADRID, 17 Februarij. De *Gaceta* heeft een decreet bekend gemaakt, volgens welk, te rekenen van 1 Mei aanstaande, de paspoorten en andere papieren thans vereischt wordende voor de reizigers en inwoners der steden, die van een punt naar een ander in het schiereiland en naar de nabij gelegene eilanden reizen, opgeheven zullen worden.

De autoriteiten zullen bij het begin van elk jaar aan elken huisvader of hoofd eener familie eene persoonlijke kaart voor hem, en een ander voor elk lid der familie, doen ter hand stellen, waarmede ieder reiziger zal moeten voorzien zijn, en welke hij alleen aan de autoriteiten, des gevraagd, zal vertoonen. De dienstboden zullen bijzondere kaarten hebben, die hun, op aanvraag hunner meesters, zullen overgereikt worden.

Elke huisvader betaalt een reaal (12½ cent) voor de kaarten, die hij noodig heeft, zoo voor zich als voor de leden zijner familie, hoe groot het gezamenlijke aantal ook zijn moge.

De armen, welke ingeschreven zijn, de arbeidslieden, welke geen ander bestaanmiddel hebben dan hunnen dagelijkschen arbeid, en de weduwen en weezen, die slechts een pensioen genieten, geen 1500 realen te boven gaande, zullen van de betaling hiervan vrijgesteld zijn.

De vreemdelingen, welke in Spanje reizen, zullen zich van hunne paspoorten bedienen. Voor het buitenland en de kolonien blijven de paspoorten bestaan.

ENGELAND.

LONDEN, 23 Feb. In het Huis der Lords heeft graaf Cardigan gevraagd of het gouvernement niet door middel van stoombooten de troepen, bestemd voor het Oosten, zou overbrengen. De hertog van New-Castle heeft geantwoord, dat het niet mogelijk was een zoo groot aantal stoombooten te krijgen, zonder den zeehandel schade toe te brengen. Maar de noodige maatregelen waren genomen om de zeilschepen bij slecht weder op sleeptouw te nemen.

In het Huis der Gemeenten heeft de heer Walch gevraagd of het gouvernement kennis had bekomen van de remonstrantie door den keizer der Franschen aan den koning van Griekenland gezonden, betreffende zijn interventie in de zaken van het Ottomanische rijk, en of deze remonstrantie vergezeld ging van eene bedreiging aan Griekenland, en zulks met toestemming van Hare Majesteit. Lord John Russell heeft geloofd ontkennend te kunnen antwoorden, ofschoon hij Lord Clarendon nog niet over dit onderwerp gehoord had.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 22 Febr. Men schrijft uit Gran. De H. W. H. Kardinaal-Aartsbisschop houdt zich ijverig bezig met de toebereidselen der klooster-hervorming. Wekelijks worden te dier zake door Z. H. W. vrgaderingen gehouden waarin dat hoogst belangrijk punt naauwkeurig behandeld wordt.

KEULEN, 22 Febr. 't Is nu een jaar geleden dat Zijne Eminentie Mgr. de Aartsbisschop in den herderlijken brief voor den vastentijd, de geloovigen tot vernieuwde deelneming aan de St.-Bonifacius-Vereeniging aanspoorde. Het aarts-diocees Keulen heeft in den loop van dit jaar de som zijner bijdrage met 1000 thalers vermeerderd, zoodat ze nu 3000 thaler overtreft. Elf plaatsen worden gedeeltelijk in het diocees, gedeeltelijk er buiten, daarmede ondersteund.

Ongetwijfeld is de verblijdende uitkomst hoofdzakelijk aan de bemoeijingen Zijner Eminentie, aan de hulpvaardige ondersteuning van het Aartsbisschoppelijk Generaal-Vikariaat en de ijverige deelneming der pastoors toe te schrijven. Ten einde de op nieuw ontwaakte bedrijvigheid der vereeniging meer te verlevendigen is het diocese komité, met goedkeuring zijner Eminentie en het hoofdbestuur van de St.-Bonifacius-vereeniging er toe overgaan drie Pastoors der stad Keulen tot leden van het diocees-komitté te benoemen. Moge de ijver die ten verleden jare aan de ontwikkeling der St.-Bonifacius-vereeniging zoo veel heeft toegebragt, duurzaam zijn en rijke vruchten ter verdere verheffing onzer Heilige Kerk dragen.

— Krefeld, 22 Febr. De schier onbetwistbare zekerheid van een oorlog tusschen Rusland en de Westersche Mogendheden, oefent hier bereids een nadeeligen invloed uit op de industriele en handelstakken. Bij vele fabrikanten alhier, zijn talrijke bestellingen teruggenomen, daar men den afloop van de krisis alvorens schijnt te willen wachten. Daarbij komt nog de omstandigheid, dat wij ons in een tijdstip bevinden, die vooral voor de modeartikelen zeer ongunstig is, wijl de modes van het vorige somersaisoen gedeeltelijk verdwenen zijn, zonder dat nieuwe bepaalde zich er voor alsnog in de plaats hebben gesteld. Naar berigten uit het indistrieel *Wupperthal* klaagt men daar ook over eene merkbare werkeloosheid der zijdefabrieken. 't Is te hopen dat de tijdsomstandiger dra een gunstiger keer mogen nemen, de bevolking alhier, die schier uitsluitend in de fabrieken werkzaam is, zou anders een treurige toekomst, ellende en armoede te gemoet gaan.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 25 Februarij.

ONDERTROUWD (24 Febr.): J. Jansen Eijken Sluijters met M. C. de Barlett

GETROUWD (23 Febr.): J. de Bunje, wed. met M. van Florensteyn, wed.

BEVALLEN (23 Febr.): W. Boot, geb. Cramer, Z.

OVERLEDEN (20 Febr.): H. J. Paterachi, geb. de Gijselaar, 30 jaar. (21 Febr.): E. F. Koedijk, geb. Hiepenhoff, 43 jaar. J. Alsirino, 43 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 24 Febr. Belg. leen. 3 pct. [illegible]

4½ pc. 87½; 1852, —; Spanje 1—3 pc. 18⅛; Binnenl. 3 pc. 34⅞; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 66⅛

PARIJS, 24 Febr. Fransche 3 pc. 67.10; 4½ pc. 96 10; Bank-Aktiën —; 3 pc Spanje 3½; id. 1 pc. —; 4½ pc. Rusland —; Met. 5 pCt. —; Rom. Leening 1850 85.

LONDEN, 24 Febr. Consols 91⅝ a —; 3 pc. Spanje buitenl. 39¾ a —; 1 pc. dito 18¾ a —, Comité-Bewijzen 3⅞ a ; Passive 3¾ a —, Rusl. 5 pc. 99½ a —; 4½ pc dito 86 a ; Holl. 4 pc. 90½ a —; 2½ pc. 59 a —; Braz. 99 a —; Peru 4½ pc 66 a —; Gren. uitg 6¼ a ; id. werk. 18 a —; 3 pc. Mexiko 24⅝ a —; 4 pc. Portugal a —; Ecuador — a —; Wissel op Amst. —.—; Parijs —.—; Hamburg 3 m —.—.

WEENEN, 24 Febr. Met. 5 pc. 88; id. 4½ pc. —; Bank-Aktien 1286; Wissel op Londen 12.47, Amst. —; Parijs 153½, Goud 36, Zilver 29.

BERLIJN, 24 Febr. 3½ pc. Pruissische Staatschuld —; 4½ pc. Rusland 70; 5 pc. 94; Wissel op Londen 3/m. 6 Th. —; Parijs —; Amst. —; Ween. —; Petersb. —.

HAMBURG, 24 Febr. Spanje 3 pc. 32⅝; id. 1 pc. 17¼; Rusland 5 pc. 90; Wissel op Londen 3/m. 12⅜; Amst. 35.85.

FRANKFORT, 24 Febr. Met. 5 pc. 65⅝, 3 pc. Spanje binnenl. 34⅞; id. 1 pc. 18 5/16; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Amsterdam —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fonds	pCt.	24 FEBR. 4 u. gebl.	25 FEBR. 4 u.	à	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½	57 9/16	57⅝	57 9/16	57⅝
Dito Dito	3	70	69⅝		
Dito Dito	4	87	86¾	86⅞	86¾
Amortisatie	3½				
Handel-Maatschappij	4½		113½		
Haarlemmermeer	5				
O. I. Leening 1844	4				
Aand. Arnh. Spoorweg	4½				
Dito Hollandsche dito					
Obligatiën	4½				
België, Certifikaten	2½				
Dito	4½				
Dito *Rothschild*	4½	45½	45		
Frankrijk, Certifikaten	3				
Rusl., bij *Hope en Co.*	5	99	97⅞	98¼	
Dito Ao. 1828—1829	5		98		
Inschr. op 't Grootboek	6				
Dito Certifikaten	6				
Certifikaten te Hamburg	5				
Negot. 1831 en 1833	5				
Negot. 1840	4	79½			
Dito *Stieglitz*	4	77⅛			
Dito Nieuwe	4				
Nieuwe Engelsche	4½	84	84		
Spanje, Nieuwe 3 pCt. thans	1	18 5/16	18 1/16		
Nieuwe	3				
Binnenlandsche	3	34⅛	34	34½	34½
Cert. Coup. Sp. Com.		4	4		
Amortisable Schuld					
Portugal, te Londen	3	33	32⅞	33	
Dito Uitgestelde					
Weener Bank	5				
Dito	4				
Metalliek 1816—1852	5	63¾	62¼	62½	
Dito 1847	2½	32⅝	32 5/16	32⅜	
Dito 1851 en 1852	2½	32⅛	32 1/16	32⅛	
Dito 1849	5	79½	78½	79	78½
Dito Letter B	5	79⅜	79⅛	79	78½
Aand. *f* 500 bij *Rothsch.*					
Dito 250 dito 1839					
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5				
Polen, Obligatiën	4	66	65½	65⅝	
Aandeelen 1835					
Dito met Loting fl. 300					
Sardinië, te Londen	5				
Denemarken, dito	5				
Peru, dito	4½	62⅝			
Griekenland, te Londen	5		5⅞		
Philadelphia, bij *Hope en Co.*	[illegible]				
Dito te Londen					
Dito Bank					
Louisiana, te Londen	5				
Brazilië, te Londen 1824	5	94½	[illegible]		
Dito 1843	5				
Grenada, dito à £ 100	2½				
Dito Uitgestelde					
Ecuador					
Mexiko, te Londen £ 100	3	23 9/16	23 7/16	23½	
Dito Onbepaalde	3	23 9/16	23 7/16	23½	
Venezuela, te Londen	3¾				
Dito Uitgestelde	1				

Eenige verkooporders, welke heden bij weinig affaire in meest alle fondsen geëffektueerd werden, deden de markt wederom zeer ongunstig gestemd zijn.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55⅜	Livorno	2/m.	*f* 87½
»	zigt	» 56⅛	Napels	»	» 84
Bordeaux	2/m.	» 55⅛	Petersburg	»	» 1.78
»	½/m.	» 55½	Weenen	6/w.	» 26½
Madrid	3/m.	» 241	Augsburg	»	» 25⅛
Cadix	»	» 241	Frankfort	»	» 98½
Seville	»	» 238	Hamburg	2/m.	» 35 1/16
Bilbao	»	» 239	»	zigt	» 35 5/16
Lissabon	»	» 40⅛	Londen	2/m.	» 11,57½
Porto	»	» 40⅛	»	zigt	» 11,67½
Gulden BANCO	[illegible]	» 45⅛	Rotterdam		» ⅛

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 25 Februarij.

Overzigt der week.

KOFFIJ. In de *Java* soorten zonder noemenswaardige omzettingen in eene lustelooze stemming. De waarde van goed ordinair blank is op 31 cs. aan te nemen. — Fijne kleurige soorten, zoo ook geel en bruin alsmede *Menado* waarvan men vermeent dat in de aanstaande veilingen weinig zal voorkomen, genieten tot billijke prijzen iets meerder aftrek. — De eergisteren uit de eerste hand verkochte 1800 balen *Padang* tot 30½ cs., bestonden in goed ordinair bleek, vrij egaal.

TABAK. In de *Noord-Amerikaansche* soorten was de omzet meer beperkt, door de hooge vorderingen der houders, waardoor de omzet zich bepaald heeft tot 76 vaten *Marijland*. — In *Java Tabak* met eenigen aftrek in de tweede hand tot stijve prijzen. — In veiling op 2 Maart 154 kisten en 9 kisten *Fmbalema*, en op 8 Maart van 500 pakken *Akyab* in bladen.

SUIKER. *Ruwe* Van *Surinaamsch* zijn, behalve eenige partijtjes uit de hand, nog in veiling verkocht: 1268 vaten van *f* 23½ tot 27¼ en 125 kwart vaatjes van *f* 25½ tot 27¼ nieuwe conditie, zijnde iets lager dan de bedongene prijzen in de voorgaande week. — Ook van *Java* soorten zijn in deze week omgezet, cirka 3000 kranjangs, zoowel zeilende als in loco, dewelke niet meer dan de November middelprijs hebben kunnen opbrengen. — In *Geraffineerd* voor *Uitvoer* is weinig omgegaan. De volgende prijzen zijn bij partij moeijelijk te bedingen: *Crushed* N S R superfin *f* 36 a 36¼, N° 2 *f* 34 a *f* 34¼, N° 3 *f* 33 a 33¼; B K N° 1 *f* 32½, N° 2 *f* 31½; B & H N° 1 *f* 32, N° 2 *f* 31¾ a 31½; B & T N° 1 *f* 32, N° 2 *f* 31¼ a 31½, N° 3 *f* 30¾; W & Z & T & C *f* 31¼ a *f* 31½. — De prijzen in *Consumtie* zijn onveranderd gebleven.

SPECERIJEN onveranderd zonder eenigen omgang. *Noten* N° 1 190 cs. — *Foelie* 175 cs. — *Peper* tot 27 a 27¼ gezocht doch genoegzaam opgeruimd.

RIJST. Was in de laatste dagen voor binnenlandsche consumptie meer gevraagd en werden verscheidene partijen Gep. *Arracan* tot *f* 10¼ en Gep. *Java* tot *f* 10¾ a 11 omgezet. — In de eerste hand is niets voorgevallen.

FRUITEN als vorige week onveranderd. — In veiling tegen 28 dezer: 75/1, 91/2 boten en 82 vaatjes nieuwe *Krenten*, zoo gezond als beschadigd en 5730 dozen nieuwe *Smirna Vijgen*.

POTASCH. Met genegen verkoopers over het algemeen flaauw gestemd.

VERFWAREN. *Indigo*. Zeer prijshoudend, de handel bepaalde zich tot 10 kisten *Java* tot vorige koersen. — *Cochenille*. Niets in gepasseerd, te Rotterdam zijn 25/2 kistjes aangevoerd en ter markt gebragt. — *Verfhouten*. Zeer vast; de handel bepaalde zich echter tot kleine partijtjes tot vorige prijzen. — Voor uitvoer is besteed *f* 6¼ voor *Laguna*, *f* 4½ voor *St. Domingo* en *f* 3½ voor ordinair *Geelhout*. — *Sandelhout* wordt op *f* 4½ gehouden. — *Quercitron*. Niets in gepasseerd. — *Harst*. *Bruine Amerikaansche* uiterst schaarsch en voor inlandsche consumtie hooger betaald. — *Terpentijn-Olie*. Vast en met geregelde vraag. — *Zwavel*. Geheel onveranderd; van *Geraffineerd* in Stangen nog a *f* 6 Entr. in vaten te koop. — *Ruwe Secunda* *f* 4⅝ Entr. — *Salpeter*. *Oost-Indische* bijna zonder voorraad, *Chili* onveranderd en wordt op *f* 12 gehouden. — *Meekrap*. Met wat meerder vraag en de prijzen wel zoo vast te beschouwen.

STERKE DRANKEN. *Arak* en *Rum*, steeds geanimeerd. — *Genever* 100 °/₀ eerste soort *f* 25, tweede soort *f* 24. — *Moutwijn* 91 °/₀ *f* 20 pr. vat a kontant.

METALEN. *Koper* zonder omgang. — Van *Banca Tin* zijn 300 blokken tot *f* 76½ omgezet en blijft alzoo nog te koop.

HONIG. *Havana* blijft op *f* 16 a 16½ B. gehouden. — WAS *Inlandsch geel* *f* [illegible]

KATOEN. De [illegible] bestonden in [illegible] pakken [illegible], waaronder 50 pakk. ex *Adolphine* en 30 balen ex *Isabella* van Baltimore. — In prijzen geene merkbare verandering, doch ongeslagen Surinaamsch wordt lager aangeboden.

VETWAREN. *Talk* en *Smeer* en *Traan* stijf prijshoudend. — *Patentolij* *f* 40½ a kontant. — *Ansjovisch* onveranderd.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 24 Febr. Rogge. Tot vorige prijzen was er bijna dagelijks eenige handel aan benoodigden. Men noteerde: 140/2 ℔ nieuwe Archangel *f* 326 1/m.; 147/2 ℔ Libau *f* 360, 6 w.; 140/2 ℔ nieuwe Archangel *f* 326 1/m.; 146/2 ℔ Libau *f* 354, 357 6/w.; 144/2 ℔ Revel *f* 363 6/w. geharpt van den zolder; 140/2 ℔ o. Archangel *f* 320 6/w.; ook wil men dat voor 152/2 ℔ Amerikaansche *f* 390 besteed zijn.

Gerst werd in het begin der week reeds *f* 3 lager afgegeven en was alzoo beter te plaatsen. Eene partij 129/2 ℔ Wintergerst werd *f* 250, *f* 260 6/w. opgeruimd.

Moutwijn was Zaturdag a *f* 20¼ naar genoegen te bekomen, en daalde Maandag op *f* 20; tot welken prijs de vraag gedurende de volgende dagen zoodanig verlevendigde, dat men heden alzoo moeijelijk kon aankomen.

Jenever *f* 24.50. — Amst. Proef *f* 26 75.

MIDDELBURG, 23 Febr. Tarwe. Puike Zeeuwsche Nieuwe *f* 16, mindere *f* 15,50; puike jarige Walchersche *f* 16, puike Nieuwe dito *f* 16,50, enkeld *f* 17, mindere soorten *f* 15 a 15,50, Zomer *f* 13 a 14 naar deugd; puike witbonte Poolsche op 77 ℔ netto *f* 17,25. — Rogge. Noordbrabantsche *f* 12; puike zware Axelsche en Vlaamsche *f* 12 a 13 naar deugd. — Gerst. Winter *f* 8; puike Zomer dito *f* 7, mindere *f* 6,80. — Walchersche Wittebooen puike *f* 13,75 a *f* 14, mindere *f* 13,75; Walchersche Paardeboonen *f* 8, enkele klussen *f* 7,50 a 7,75; Dito Bruineboonen *f* 14,50 a *f* 15 naar deugd. — Walchersche Groene Erwten *f* 11,75 a *f* 12,25, groote *f* 12 a 13 naar kwaliteit. — Zeeuwsche Paardeboonen *f* 7,25; Dito Groene Erwten *f* 10 a 11,25 naar kwaliteit. — Boekweit *f* 8,50. — Puik Koolzaad *f* 13,50. — Raap-Olie *f* 41,50. Patent-Olie *f* 43,50. Lijn-Olie *f* 35 pr. Vat. — Harde Lijn-Koeken *f* 11,75 per 104 stuks.

ANTWERPEN, 24 Febr. *Granen*. De markt zeer vast met eenigen omzet in Tarwe en Rogge.

Rijst. Heden zijn verkocht 1000 balen gepeld Aracan.

Huiden. De verkoopen in deze week hebben bestaan uit 8100 stuks drooge en gezouten Buenos-Ayres en Montevideo, tot vaste prijzen.

Suiker. *Ruwe*. Verkocht 517 kisten Havana, alsmede van Geraffineerd 300 mille kilo Brooden en Crushed te leveren in Maart en April.

LONDEN, 23 Febr. *Suiker*. *Ruwe*. Vreemde soorten met veel omzet tot volle prijzen.

Koffij. De markt blijft flaauw voor Ceylon Native en men noteert 46 a 47 s. na kwaliteit. Andere soorten prijshoudend zonder handel.

Thee. Terwijl de betere soorten Congo iets lager zijn afgegeven, houden zich de ordinaire volkomen op prijs. De vraag was algemeen.

Talk vast zonder omzet.

Granen. Tarwe wordt 1 s. hooger betaald. Garst onveranderd.

BORDEAUX, 21 Febr. *Voorloop*, 3/6 1 fr. lager en tot fr. 183 verkocht voor dadelijk.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 24 Febr. J. C. Berk, Jacoba en Christina, Batavia. S. R. Post, Ardjoeno, id.

HELVOET, 24 Febr. H. den Breems, Koophandel en Zeevaart, Smirna.

UITGEZEILD:

HELVOET, 23 Febr A Cannelin, Haltio, Mauritius, l. v. Brouwershaven, gesleept door de stoomboot Brouwershaven.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

TJILATJAP, Drie Vrienden, M. J. B. Noordhoek Hegt: 3642 b Koffij, 245 kann. Suiker, 513 k: Indigo, 387 sch. Tin, 63 p. Rame Vlas, 1278 b. Bindrottingen, N. H. M.

— Rubenhaupt, L. R. Rijkens: 6742 b. Koffij, 100 kann. Suiker, 537 k. Indigo, 83 k. Thee, 218 b. Kaneel, 490 sch. Tin, 621 b. Bindrottingen, N. H. M.

Advertentiën.

Vijf-en-Twintigjarige Echtvereeniging

VAN

W. STOOTERS

EN

C. C. WESSELINGH.

HAARLEM, 26 Februarij 1854. (3758)

(3756) Tot innige droefheid van mij en mijne kinderen, overleed heden, na een kortstondig lijden, in den ouderdom van ruim 43 jaren, mijne teederbeminde Echtgenoot: ELISABETH FRANCISCA RIEPENHOFF, tijdig voorzien van de genademiddelen der H. Kerk.

H. F. KOEDIJK.

AMSTERDAM 21 Februarij 1854.

(3749) Heden, 21 Februarij, overleed aan eene aanhoudende ziekte, in den ouderdom van 72 jaren, versterkt met de H. H. Sakramenten, mijne beminde Zuster JOHANNA HELENA PUTTERS, Wed. H. BURGERS. Dit verlies treft mij te meer, dewijl ik voorgaande jaar mijnen Behuwd-Broeder J. PUTTERS en Schoon-Zuster H. M. NASS door den dood heb verloren.

DRIEL bij ARNHEM 1854. H. PUTTERS, Pastoor.

Eenigste Kennisgeving.

(3757) Heden overleed, na een geduldig lijden, en na tijdig voorzien te zijn geweest van de H. H. Sakramenten der Stervenden, onze geliefde Moeder MARIA ALOÏSIA VERMEULEN, Weduwe WILHELMUS VAN DEN BOOGAARD, in den ouderdom van ruim 87 jaren.

WIJK BIJ DUURSTEDE, 23 Febr. 1854. H. J. VAN DEN BOOGAARD, *Uit aller naam.*

(3759) Op den 22sten dezer overleed te *Couckelaere* bij *Ostende*, na voorzien te zijn van de HH. Sacramenten der Stervenden, onze dierbare Vader en Behuwd-Vader, de Heer C. P. H. SERRUYS.

Rotterdam, 24 Februarij 1854. *Uit aller naam*, CHS. SERRUYS.

(3763) Voor een Heer worden met 1 Mei bij fatsoenlijke lieden gevraagd: **TWEE KAMERS**, waarvan de Slaapkamer liefst ongemeubileerd moet zijn. Adres met opgave van prijs en stand, onder Letter L. M., bij den Uitgever dezer Courant.

Nulle part plus qu'en France et jamais plus que de nos jours, la parole de Dieu n'a eu d'éloquents interprètes. La chaire française qu'illustrent les Lacordaire, les Deplace, les Ventura, les Mitraud, les Combalot, les Ravignan, les Cœur, les Duquesnay, les Dupanloup, les Coquereau, les Pontlevoy, etc. etc., est la première de toutes les tribunes, et par la nature même de ses enseignements, et par le talent des orateurs qui font pénétrer le vrai dans les intelligences, en tenant compte de leur diversité et en variant les aspects de la vérité depuis la métaphysique des Pères jusqu'à l'exhortation de l'apôtre des campagnes. On ne saurait donc recommander trop vivement le recueil qui fait passer sous les yeux du lecteur ces paroles dont la chaire a retenti. L'ENSEIGNEMENT CATHOLIQUE (1) offre aux prédicateurs, quel que soit leur auditoire, des éléments précieux, et à tous, prêtres ou laïques, une lecture agréable par la forme, utile par le fond. C'est un véritable monument élevé à la chaire française contemporaine.

(1) Revue mensuelle, à Paris rue Cassette, 31, et à Amsterdam, chez C. L. VAN LANGENHUYSEN.

Wordt gevraagd tegen 1e Mei, een **KOEK- en BANKETBAKKERS BEDIENDE**, van de R. K. Godsdienst, van goede getuigschriften voorzien.

Brieven *franco* onder Lett. J. L. bij Gebr. Verhoeven te 's Bosch. (3746)

Aan de Kiezers te Amsterdam

worden ter vervulling van de twee vacatures in de Provinciale Staten van Noord-Holland, waarover zal worden gestemd op den 28 Februarij 1854, door de **VRIJZINNIGE KIEZERS-VEREENIGING** aanbevolen de heeren:

Mr. H. AMESHOF en

Mr. JOLLE A. JOLLES,

welke de candidaturen hebben aangenomen.

H. G. BOM.
C. S. VAN GOOR.
J. HEEMSKERK, Az.
B. KOOY, Jz.
J. W. TIJDEMAN.
Amsterdam 22 Februarij 1854. H. WILLERS.
(3751) *Bestuurders.*

Kiezers Vereeniging DE GRONDWET.

Bij de verkiezing op Dingsdag 28 Februarij 1854, van Twee Leden voor de Provinciale Staten, worden door deze Vereeniging aanbevolen de Heeren:

JACOB SPENGLER,

Mr. J. A. JOLLES.

Namens het Bestuur,
B. DONKER CURTIUS, *Voorzitter.*
(3752) R. DANIEL WOLTERBEEK, *Secretaris.*

(3761) PASTOOR en KERKMEESTERS der R. K. Gemeente te *Edam* berigten, dat overeenkomstig Art. 2 der Voorwaarden van de Negotiatie ten behoeve der Nieuwe Kerk en Pastory zijn uitgeloot:

de Aandeelen N°. **11. (Elf)**
en " **75. (Vijf en Zeventig)**

Om van af den 1sten Maart aanstaande te worden afgelost in Kapitaal tegen inlevering der Stukken met derzelver bijbehoorende Coupons. En betaalbaar zijn gesteld zoo mede de alsdan vervallen Coupons, ten Kantore van den Makelaar H. J. van Ogtrop te *Amsterdam*.

N. VAN GASTEL,
Pastoor en President Kerkm.
N. A. VAN LEEUWEN,
Edam, Februarij 1854. *Kerkm. Secretaris.*

Gomme Pectoral du Regne Vegetal.

Deze voor de meeste Borstaandoeningen bijzonder heilzame **GOMME**, is uit het Plantenrijk zamengesteld en de eenige van alle Gommes of Petes, die **binnenlands geneeskundig** onderzocht en goedgekeurd is. Het doosje kost 50 *Cent* en is te verkrijgen in de onderstaande depôts:

Amsterdam, Wed. C. Nuggelmans en Zoon, Vijzelstraat, N°. 540.
" J. Ruys Th. Zn., Apoth., Bloemmarkt.
Arnhem, H. Nierstrasz, Oeverstraat.
Bergen op Zoom, [illegible], Apoth.
's Bosch, N. H. A. Janssen, Hofleverancier.
Breda, A. J. Janssen Gz., Apoth.
Delft, P. J. Paling W. Jz., Apoth.
Deventer, W. R. van Onna, op den Brink.
Dordrecht, A. J. van Roosendaal, Apoth., Voorstraat.
Gennep, *(Limburg)* T. G. Noman, Boekh.
Gouda, H. W. C. M. Michaëlsen, Confiturier.
Groningen, F. M. H. Cohen, Tandmeester.
Haarlem, A. Rijkers, Confiseur, Broederstraat.
Leyden, H. N. van Baardwijk, Visbrug.
Middelburg en geheel Zeeland, W. P. van de Kamer, Apoth.
Nijmegen, A. Jansen, Confiseur, Broederstraat, N°. 491.
Rotterdam, [illegible] van Santen Kolff, Apoth.
Utrecht, [illegible] A. P. Melis, Apoth.
Woerden, [illegible] Verwiel, Depôthouder.
Zutphen, [illegible], Beukestraat.
Zwolle, Bij den Vervaardiger W. C. Dapesl. (3762)

(3760) Voor **KOOPLIEDEN, FABRIJKANTEN, WINKELIERS en KANTOOR-BEDIENDEN**, kunnen wij als uitmuntende HANDBOEKEN aanbevelen:

DE ENGELSCHE KOOPMANS-CORRESPONDENTIE, bevattende eene verzameling van 170 op de meest moeijelijke in de verschillende takken van handel voorkomende gevallen toepasselijke modelbrieven, waarvan de vorm en de bewoordingen aan het werkelijk handelsverkeer zijn ontleend. Prijs *f* 0.90.

DE KOOPMAN. Volledig Handboek over den Koophandel in zijn geheelen omvang, Fabriekwezen en Nijverheid daaronder begrepen. — 422 pag. druks, Prijs ingen. *f* 3.25, idem gebonden in linnen band *f* 3.65.

DE CORRESPONDENT, of Volledig Handboek om briefwisseling te voeren naar den hedendaagschen stijl. Een vraagbaak en gids voor Kooplieden, Fabriekanten, Winkeliers, Neringdoenden, Kleinhandelaars, Werkbazen, enz., zoo mede voor particulieren van elken leeftijd en stand. — 488 pag. druks. Prijs ingen. *f* 3.25, idem geb. in linnen band *f* 3.65.

MUNT-, MAAT- EN GEWIGTBOEK, Alphabetische vraagbaak betreffende de geldspeciën, maten en gewigten, effekten-, actiën-, wisselwezen en koersen, banken, handelsinrigtingen en usantiën van alle landen en plaatsen. — Compl. in 8 of 9 afl. Prijs per afl. 65 cents.

Nieuw Volledig ZAKWOORDENBOEK DER NEDERDUITSCHE TAAL, vermeerderd met de voornaamste thans nog gebezigde verouderde woorden, benevens de meest voorkomende kunst- en bastaardwoorden, alles in alphabetische orde gerangschikt door eenige taalkundigen. Tweede druk geb. in linnen band. Prijs *f* 4.00.

Uitgegeven door D. Noothoven van Goor te Leiden.

G. B. VAN GOOR, te *Gouda*, debiteert met succes: de

TUIN-ALMANAK,

OF DE

NIEUWE OPREGTE HOLLANDSCHE HOVENIER,

door *J. NIEDEKEN*,

aanwijzende wat men 's Maandelijks in Moes en Bloemtuin, Boomgaard, Boomkweekerij, Oranjerie en Broeijerij te verrigten hebbe. Met nieuwe opmerkingen om alles *vroeg* en *veel* te hebben. *7e Verbeterde en Vermeerderde Druk*, door Th. F. Uilkens. Prijs *f* 1.40. (3718)

(3710) P. T. BRAAM, Boekhandelaar te Rotterdam, heeft doen vervaardigen eene fraaije

VORMPLAAT,

in twee kleuren gedrukt, en welke volgenderwijze is gecomposeerd: Het middengedeelte, uitvoerig bewerkt, stelt de toediening van het H. Vormsel voor. Dit is omgeven door een met toepasselijke allegorische voorstellingen versierden rand, waarin men onder anderen ziet: *Van boven:* God den Vader en God den Zoon, omringd door eene schare van Hemelingen, terwijl God den H. Geest op de vormelingen nederdaalt. *Ter zijde:* vier vignetten, de uitwerkselen van dit Sacrament voorstellende. *Beneden:* Bisschoppelijke Attributen in een medaljon, door Engelen gedragen. Verder is het geheel versierd met zinnebeeldig ornamentwerk, terwijl toepasselijke spreuken het doelmatige der plaat verhoogen. De prijs is slechts op 25 Cents gesteld.

Dezelve wordt niet in commissie verzonden. H. H. Boekhandelaren monsters verlangende, zullen die onmiddelijk op *franco* aanvrage, worden toegezonden.

BOEKHANDEL EN BOEKDRUKKERIJ

VAN

GEBROEDERS VERHOEVEN,

's Hertogenbosch.

ANALECTA JURIS PONTIFICII.

Recueil de dissertations sur différents sujets de **droit Canonique, Liturgie, Théologie,**

PRÉCÉDÉ DES

nouveaux opuscules du Cardinal Gerdil.

1e année 1853—1854, prix . . . *f* 12.50.

(Les *analecta* paraîtront de trois en trois Mois par livraisons grand in 4°. à deux colonnes. Deux livraisons ont parues sauf les opuscules de Gerdil.)

Les nouveaux opuscules du Card. Gerdil séparément coutent . . . *f* 3.00.

EPITOME

THEOLOGIAE MORALIS

S. ALPHONSI MARIÆ DE LIGUORIO,

auctore P. MARTINO SCHMITT, presb. Congr. SS. Redempt. gr. vol. in-8 . . . *f* 1.75

RR. PP. SOCIETATIS JESU

Theologia

DOGMATICA, POLEMICA, SCHOLASTICA ET MORALIS, PRÆLECTIONIBUS, PUBLICIS IN ALMA UNIVERSITATE WIRCEBURGENSI ACCOMMODATA.

Opera et studio Patrum ejusdem Societatis.

10 vol. in-8 . . . *f* 26.—

F. Lucii Ferraris

PROMPTA BIBLIOTHECA

CANONICA, JURIDICA, MORALIS, THEOLOGICA, ETC., ETC.

Opera et studio Monachorum Ord. S. Benedicti.

8 Tomi in-4 . . . *f* 36.—

☞ 4 Tomi zien het licht, en zullen door de overigen worden opgevolgd.

Casus Conscientiæ

DE MANDATO OLIM EMIN. S. R. E. CARD. PROSPERI LAMBERTINI, DEINDE SANCTISSIMI D. N. PAPÆ BENEDICTI XIV.

Propositi ac resoluti.

Cum indice locupletissimo.

Nova editio 4 tomi, in-12 . . . *f* 2.85

SANCTI THOMAE AQUINATIS,

DE VERITATE CATHOLICÆ FIDEI

CONTRA GENTILES,

SEU SUMMA PHILOSOPHICA.

Accedunt præcipua ejusdem Doctoris Philosophica Opuscula.

Denuo recensuerunt et cum Notis et indice ediderunt *P. C. Roux-Lavergne, E. D'Yzalguier, E. Germer-Durand*, In Nemausensi Assumptionis B. M. V. Collegio Professores.

2 vol. in-8 . . . *f* 6.—

THEOLOGIA MYSTICA

ad usum directorum animarum

ex S. Scriptura, Conciliis, SS. Patribus, Misticis primariis ac Theologicis ratiociniis adornata.

2 Volumes gr. in-8., quibus adjunguntur:

MONITA PRACTICA PRO DIRECTORE,

auct. J. H. SCARAMELLI, Soc. Jesu.

1 vol. in-8, — de 3 vol. . . *f* 5.—

TRACTATUS

DE PRINCIPIIS JURIS CANONICI

auctore D. Bouix,

in academia ecclesiastica Romana, jussu Summi Pontificis, Classicus.

Vol. in-12 . . . *f* 1.80

☞ Sequuntur Tractatus de Capitulis.
" " Jure Liturgico.
" " Judiciis Ecclesiasticis.
" " Parocho.

PONTIFICALE ROMANUM,

CLEMENTIS VIII ac URBANI VIII jussu editum, inde vero a BENEDICTO XIV recognitum et castigatum, cum additionibus Sacra Rituum Congregatione adprobatis.

(Rood en Zwart, met den volledigen zang en 158 tusschen den tekst gevoegde platen, die de kerk-plegtigheden voorstellen.)

3 Partes in-8 . . . *f* 7.50

☞ Men kan deze 3 partes afzonderlijk of bij elkander in een deel laten inbinden in alle soorten van banden.

CÆREMONIALE EPISCOPORUM,

BENEDICTI PAPÆ XIV

JUSSI EDITUM ET AUCTUM.

Nova editio, r. n. vol. gr. in-12 . . . *f* 1.75

R. P. Leonardi Lessii S. J.

DIVINARUM PERFECTIONUM COMPENDIARIA EXPOSITIO,

ad mentem sursum elevandam, et maximarum virtutum actus facili modo excitandos.

Vol. in-18 . . . *f* —.90

In Historiam Creationis Mosaicam

COMMENTATIO,

auctore *Joan. Baptista Pianciani*, S. J.

Editio nova, aucta et recognita. Vol. in-8 . . . *f* 1.20

PLANS D'INSTRUCTIONS

SUR DES PRINCIPAUX SUJETS DE LA MORALE CHRÉTIENNE, AVEC DE NOMBREUX TEXTES, CHOISIS DANS L'ÉCRITURE SAINTE ET LES SAINTS PÈRES.

PAR UN CURÉ DU DIOCÈSE DE LIÉGE.

2e édition, revue et corrigée.

2 Vol. in-12 . . . *f* 2.15

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.